

[Ragnhild Andersen.]

eller erhvervelse af parcelhuse og tofamilieshuse, uden at de behøver at præstere nogen egenkapital.

Det er efter mit partis opfattelse en mangel ved forslaget, at disse ting ikke er medtaget i lovforslaget, især spørgsmålet om omskoling og oplæring af de tuberkuloseramte, så de kan vende tilbage til produktionen indenfor de områder og arbejdsgrene, hvor arbejdet ikke går ud over sundheden og medfører tilbagefald af deres sygdom.

Udvalget omtaler i betænkningen, at det har henvendt sig til arbejdsdirektoratet for at sikre de tuberkuloseramte, at deres rettigheder ikke forringes, når de efter sygdommen vender tilbage som medlemmer af arbejdsløshedskasserne. Jeg vil gerne have lov til endnu et citat fra betænkningen, hvis jeg må få den højtærede formands tilfældelse. Det hedder på side 68 i kapitel XIII, at man har overvejet muligheden for at forbedre de tuberkuløses adgang til arbejdsløshedsunderstøttelse, og man har henvendt sig til arbejdsdirektoratet for at få forholdene rettet, men arbejdsdirektoratet har ment, at det i hvert enkelt tilfælde må være de konkrete forhold, der er afgørende for, hvorledes den tuberkuløses stilling til arbejdsløshedskassen bliver. Jeg vil gerne spørge den højtærede socialminister, da det ikke fremgår af noget bilag fra arbejdsdirektoratet i betænkningen, hvad der er forklaringen herpå, om socialministeren ved, hvad motiveringen er for, at arbejdsdirektoratet ikke vil afgøre sagerne generelt, men kun i det enkelte konkrete tilfælde vil tage stilling til spørgsmålet.

Jeg vil med disse bemærkninger sige, at mit parti ser forslaget som et fremskridt, som forbedringer, der ikke er gode nok, men dog forbedringer. Det er mit håb, at man ved lovforslagets videre behandling vil tage hensyn til de synspunkter, jeg på mit partis vegne har gjort gældende, og jeg skal med disse ord tilsige vort partis velvillige medvirken til forslagets videre behandling.

Evald Christensen: Jeg kan sige, at det for min gruppe er en glæde at få lov til at være med til at gennemføre det af den højtærede socialminister fremsatte lovforslag. Det vedkommer os alle, enten vi er syge eller raske. Det drejer sig her om en stor, afgørende samfundsopgave med hensyn til de syge, der her omtales, ikke mindst dem, der har tuberkulose. Jeg kunne have lyst til at nævne med tanke på det, det ærede medlem hr. Sønderup sagde om det arbejde, der var gjort for at få kvægbesæt-

ningerne fri for tuberkulose, at noget af det første, havde jeg nær sagt, jeg husker fra for over 50 år siden, da jeg tjente på en gård, var, at besætningen var syg af tuberkulose, og vor husholderske var syg af tuberkulose, uden at der var kontrol med nogen af delene, vi drak mælken fra de tuberkulosesyge dyr, og vi spiste maden, som hun lavede til os. Der er sket en stor forandring siden de dage, og jeg mener som det ærede medlem hr. Sønderup, at landmændenes indsats for at få kvægbesætningerne rensat har haft afgørende betydning. Her er vi jo kommet meget vidt.

Ellers vil jeg sige om forslaget, at det gælder jo først og fremmest den syge, som rammes direkte og tit på en forfærdelig hård måde, men også samfundsmæssigt er det, vi her arbejder med, af en uoverskuelig rækkevidde, og at det er et spørgsmål, som kommer os ved, både socialt og økonomisk, er jo ligetil. For tuberkulosens vedkommende har jeg nylig hørt om en udtalelse, vist fra den store kongres, der var i København sidste sommer, af en af de førende læger, hvis navn går udover Europa. Han sagde ved den lejlighed, at dersom vi havde boligspørgsmålet forsvarligt i orden, altså frisk luft og plads både for syge og raske, da ville dette alene måske være nok til, at vi snart kunne lukke de fleste af vore tuberkulosesanatorier. Efter dette forslag kan der ydes hjælp til gode boliger for tuberkuloseramte. Det er meget mere værdifuldt, om vi kunne forebygge, om vi kunne få boligspørgsmålet i orden, så at disse mennesker kunne have gode betingelser at bo under.

Der er ingen tvivl om, at når vi er kommet så vidt med bekæmpelsen af tuberkulosen, som vi er, skyldes det også i høj grad, som det er nævnt, at befolkningen selv i højeste grad har været medvirkende. Vi står helt anderledes her i dag end for 50 år siden. Man er fra alle sider opmærksom på, at man må gøre alt, hvad man kan, for at komme tuberkulosen til livs, og det gælder ikke alene om at have gode boliger, frisk luft og ikke være hange for at lukke den ind i husene, men det gælder også om at skabe gode levevilkår, både med hensyn til føde og klæder. Dette vil være afgørende for at komme ikke alene tuberkulosen, men også mangen anden sygdom og dårlighed til livs.

Tuberkulosen rammer meget tit mennesker i ungdomstiden, endda måske særligt i den tidlige ungdomstid, og melder sygdommen sig i denne for mennesket på flere områder så vanskelige alder, rammer den forfærdelig hårdt. Den afbryder måske en lovende løbe-